

SERVITUTTER: Ny bog om ”juraens gråspurve”

Juraprofessor Jens Evald har forfattet bogen ”Servitutretten”, der er en kærligkommen samlet fremstilling af servitutretten på ca. 250 sider fra starten af kapitel 1 og til slut. Samlede fremstillinger af emnet servitutter hænger ikke ligefrem på træerne. Mange af os har måske Knud Illums ”Servitutter” fra 1943 stående (den med de opsprættede sider, der er god, men også håbløs at bladrede i). Måske står Lennart Lynge Andersens ”Servitutter og lokalplaner” fra 1984 og Jens Evalds lille ”Dansk servitutret” fra 1992 ved siden af på hylden. Det er på sin plads med et nyt, opdateret samlet værk.

Jeg har læst ”Servitutretten” hen over julen og de første uger i januar. Den er læsevenlig og velstruktureret. De første kapitler er hyggelig læsning, som var det skønlitteratur, mens de senere kapitler mere har karakter af faglitteratur. Det er stadig læseværdigt, men det høje indhold af petitafrnit med domspraksis sænker læsehastigheden. Mønter har to sider og til gengæld får man en rig opdatering på domspraksis og klagenævnsspraksis. Med velstruktureret bog mener jeg, at bogen både kan læses fra A til B, men strukturen er også så god, at bogen kan anvendes som opslagsværk. Det er forudsigeligt, hvor det enkelte delemne behandles, når man vil slå op.

Der skal være plads til et lille poetisk citat fra bogen, der meget rammende beskriver servitutter:

”Servitutter er juraens gråspurve: De er almindeligt udbredt, man opdager dem først, når de giver problemer, og de er svære at slippe af med” (s. 13). Nu kan jeg jo kun tale på egne vegne, men det rammer min oplevelse af servitutter i praksis rigtig godt – og så gør det ikke noget, at fagbøger har lidt svung over sig et par steder.

Lægger man bogen op ved siden af Knud Illums ”Servitutter” fra 1943, vil man opleve en slående lighed og en klar og tydelig reference fra Evalds side tilbage til Illums bog. Jeg tolker det sådan, at Evald har haft som mål at skrive efterfølgeren til Illums bog. Det er lykkedes, synes jeg.

Bogens indhold har fokus på en generel fremstilling af servitutretten, og her er der, som jeg ser det, fuld værdi for pengene. Du skal ikke læse bogen for at få en fuld fremstilling af de særlige forhold, der gælder for eksempelvis ledningsservitutter og deres relation til gæsteprincippet. Man kan ikke skrive så detaljeret om alle emner og samtidig have en læsbar og overskuelig generel fremstilling. Bogen ville blive så tyk, at den ville få form som en terning. Jeg synes nu i øvrigt, at Evald summerer ledningsservitutter og gæsteprincippet fint op på side 174-179.

Bogen har et kapitel om hævd. Den vil jeg gerne give en kommentar med på vejen med perspektivet, at vi også bruger denne type af litteratur til vores landinspektørstuderende. Kapitlet brin-

ger læseren up to date med domspraksis på hævdområdet, og på den måde er kapitlet rigtig godt. Hvis man skal sætte studerende ind i konceptet hævd, er systematikken til vurdering af hævd i Peter Paghs bog ”Køb af fast ejendom” mere operationel end Evalds bog, der lægger sig tæt op ad formuleringerne i domspraksis. For jer ude i landinspektørpraksis er det nok ikke et issue – I har jo en god portion forudgående viden og kan rykke direkte til start på side 113 i ”Servitutretten”.

ET MUST FOR LANDINSPEKTØRER

Hvis jeg skal opsummere bogens indhold, så er det en kort og præcis fremstilling – og her er 250 sider jo faktisk kort – af et stort emne. Servitutters forhold til planlovens § 43 om håndhævelse er ret omfattende beskrevet. Det er tydeligt, at det er et stort og grundigt stykke arbejde Jens Evald har gjort i forbindelse med at skrive bogen – og det kan vi andre få stor glæde af. Om få uger kommer de studerende til at høre mig sige: ”Tag og køb bogen, det er en af dem en landinspektør vil have stående fremme. Tag at læse hele bogen, også selvom det kun er få kapitler, der er litteratur til kursusgangen.” ◀◀

Servitutretten af Jens Evald.
Djøf Forlag, 2021.
290 sider, softcover
Pris: 625 kr.